

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 października 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi w sprawie z wniosku E. C. z udziałem G. T., M. J. i Gminy Ł. o zmianę postanowienia w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po A. K. postanowił: 1) uchylić postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 25 marca 2012 roku, wydane w sprawie o sygn. akt III Ns 1369/10 w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po A. K., synu L. i M. z domu O. zmarłym w dniu 10 grudnia 2009 roku w Ł., ostatnio stale zamieszkałym w Ł., 2) ustalić, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą we własnym zakresie koszty związane ze swoim udziałem w postępowaniu.

Apelację od wskazanego powyżej postanowienia wniosła uczestniczka G. T., zaskarżając je w całości. Rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego skarżąca zarzuciła naruszenie art. 679 k.p.c. poprzez uchylenie postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, z dnia 25 marca 2012 roku, wydane w sprawie i sygn. akt III Ns 1369/10, a nie jego zmianę i stwierdzenie, że spadek po A. K. na podstawie ustawy nabyli pasierbowie E. C. i G. T., każde po 1/2 części.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia, poprzez stwierdzenie, że spadek po A. K., ostatnio stale zamieszkałym, w Ł., zmarłym w dniu 10 grudnia 2009 roku w Ł., na podstawie ustawy nabyli pasierbowie E. C. oraz G. T. - każde w 1/2 części ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji a także o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja jako zasadna podlegała uwzględnieniu.

W realiach rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji, w obrocie prawnym brak jest stwierdzenia nabycia spadku po zmarłym A. K..

Wyjaśnić należy, że funkcjonowały dwa postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłym: 1) wydane w dniu 25 marca 2012 roku przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, sygn. akt III Ns 1369/10, 2) postanowienie Sądu Rejonowego w Przemyślu z dnia 9 stycznia 2012 roku, sygn. akt I Ns 4086/10 zmienione postanowieniem Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 21 czerwca 2012 roku, sygn. akt I Ca 167/12. Postanowienia te zostały następnie uchylone. Pierwsze zaskarżonym postanowieniem Sądu pierwszej instancji, drugie postanowieniem z dnia 12 czerwca 2014 roku Sądu Okręgowego w Przemyślu, sygn. akt 197/13 z uwagi na uwzględnienie skargi o wznowienie postępowania (k. 136, 167, 401 akt I Ns 4086/10 Sądu Rejonowego w Przemyślu).

Zgodnie z art. 679 § 3 k.p.c. w razie przeprowadzenia dowodu, że spadek w całości lub w części nabyła inna osoba niż wskazana w postanowieniu o stwierdzenie nabycia spadku, Sąd spadku, zmieniając to postanowienie stwierdzi nabycie spadku zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym.

Sąd pierwszej instancji, słusznie doszedł do przekonania, że spadek po A. K. nabyła inna osoba niż wskazana w postanowieniu Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 25 marca 2012 roku. Jednak błędnie, wbrew art. 679 § 3 k.p.c. Sąd pierwszej instancji uchylając to postanowienie (zamiast zmieniając) nie stwierdził nabycia spadku zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym. Zauważyć należy, że postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku wydane przez Sąd w Przemyślu także zostało uchylone.

Jak słusznie ocenił Sąd pierwszej instancji, nabycie spadku winno nastąpić w drodze dziedziczenia ustawowego, a nie testamentowego gdyż jak wynikało z materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu, A. K. nie sporządził testamentu. Sąd pierwszej instancji powinien był więc zmienić postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 25 marca 2012 roku stwierdzające nabycie spadku na podstawie testamentu i orzec w przedmiocie nabycia spadku po A. K. zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym, na podstawie ustawy.

Zgodnie z art. 934¹ k.c. w braku małżonka spadkodawcy i krewnych, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada w częściach równych tym dzieciom małżonka spadkodawcy, których żadne z rodziców nie dożyło chwili otwarcia spadku.

W kręgu spadkobierców ustawowych zmarłego A. K. znaleźli się jego pasierbowie, jednakże dochodzą oni do dziedziczenia pod pewnymi warunkami, nie wystarczy bowiem sam brak osób powołanych do dziedziczenia z ustawy w bliższej kolejności, ustawa wprowadza bowiem dodatkowy warunek, oboje rodzice pasierba (a więc nie tylko współmałżonek spadkodawcy) muszą już nie żyć w chwili otwarcia spadku, do dziedziczenia którego pasierb zostaje powołany.

W niniejszej sprawie pasierbami A. K. s. (...) zmarłego w dniu 10 grudnia 2009 roku w Ł. są:

- E. C., s. J. i W., którego ojciec J. C. zmarł w dniu 17 stycznia 1970 r. tj. przed spadkodawcą A. K., matka W. zmarła w dniu 3 grudnia 2009 r,

- G. T., c. E. i W., której ojciec E. K. zmarł w dniu 14 września 1970 r. tj. przed spadkodawcą A. K., matka W. zmarła w dniu 3 grudnia 2009 r,

którzy na podstawie ustawy nabyli spadek po 1/2 części.

Dlatego też, Sąd Okręgowy w punkcie 1 na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zmienił punkt 1 zaskarżonego postanowienia.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy rozstrzygnął w pkt. 2. w oparciu o art. 520 § 1 k.p.c., uznając, iż w realiach niniejszej sprawy nie zachodzą powody do odstąpienia od podstawowej zasady rozliczenia kosztów postępowania nieprocesowego, wedle której każdy z uczestników winien ponosić koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.